



Koondumisele nr 17/2018 VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe / Seesam Insurance AS loa andmine

1. Koondumine

27.04.2018 esitas Austrias registreeritud VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe (edaspidi Vienna Insurance Group) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Vienna Insurance Group ja Soomes registreeritud OP VAKUUTUS OY 18.12.2017 aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Vienna Insurance Group 100% Seesam Insurance AS (edaspidi Seesam) aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub Seesam koondumise teate esitanud äriühingu Vienna Insurance Group valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 27.04.2018 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Vienna Insurance Group ja Seesam.

Vienna Insurance Group (registrikood FN 75687 f) on Austrias registreeritud äriühing, mis on noteeritud Viini ja Praha börsidel ning osutab kindlustusteenuseid 25 riigis. Vienna Insurance Groupi u 70% aktsiatest kuuluvad äriühingule Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein-Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group.

Vienna Insurance Group tegutseb ja omab tütarühinguid / filiaale 25 riigis. Eestis tegutseb Vienna Insurance Group eelkõige alljärgnevate kontserni kuuluvate äriühingute kaudu:

- Compensa Life Vienna Insurance Group SE (edaspidi Compensa Life), mis osutab Eestis vaid elukindlustusteenuseid;

- AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal, mis osutab kahjukindlustusteenuseid;
- Compensa Vienna Insurance Group ADB Eesti filiaal, mis osutab kahjukindlustusteenuseid;
- Tšehhi Vabariigis registreeritud äriühing VIG RE zajišťovna a.s. osutab eelnimetatud põhimõtte alusel edasikindlustusteenuseid.

Seesam (registrikood 10055752) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju OP VAKUUTUS OY. Seesamil ei ole osalust muudes äriühingutes. OP VAKUUTUS OY kuulub suuremasse OP Gruppi. OP Grupp pakub mitmesuguseid finantsteenuseid ja on üks Soome suurimaid finantsettevõtjaid. OP Grupp pakub jae- ja kommertspanganduse, kahjukindlustuse ja varahalduse teenuseid Soomes ja Balti riikides. Tehingu tulemusena väljub OP Grupp Balti riikides kahjukindlustusärist.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2017. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Vienna Insurance Group osutab Eestis elukindlustusteenuseid ning kahjukindlustus- ja edasikindlustusteenuseid. Seesam osutab Eestis kahjukindlustusteenuseid.

Kindlustustegevuse seaduse (edaspidi KindlITS) § 2 lg 2 kohaselt jaguneb kindlustustegevus elukindlustuseks, kahjukindlustuseks ja edasikindlustuseks. Kindlustustegevuse liigid ja alaliigid on sätestatud KindlITS §-des 12-14.

KindlITS § 3 lg 1 kohaselt on edasikindlustustegevus kindlustustegevus, kus edasikindlustuslepingu alusel võetakse üle kindlustusandjale üleantud kindlustusriskid eesmärgiga maksta kindlustusandjale kokkulepitud suuruses hüvitist seoses kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud kindlustuslepingu järgse kindlustusjuhtumiga.

KindlITS § 15 lg 1 kohaselt peab kindlustustegevusega tegelemiseks äriühingul olema tegevusluba. KindlITS § 15 lg 2 kohaselt annab Eestis asutatud äriühingule tegevusloa

Finantsinspeksioon. KindlITS § 16 lg 1 kohaselt antakse tegevusluba kas ühe või mitme kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemiseks. Kindlustustegevuse liigiga tegelemise luba hõlmab ka selle liigi alaliikidega tegelemise luba.

Konkurentsiamet on kindlustustegevuse seadusele tuginedes varasemalt eristanud elukindlustuse, kahjukindlustuse ja edasikindlustuse turgusid, kuid jätnud turu täpse määratluse lahtiseks¹.

Euroopa Komisjon (edaspidi Komisjon) on oma otsustes eristanud kolme kindlustusvaldkonda (elukindlustus, kahjukindlustus ja edasikindlustus) ning leidnud, et elukindlustus ja kahjukindlustus võivad omakorda jaguneda erinevateks kaubaturgudeks kindlustatavate riskide lõikes. Samas on Komisjon märkinud, et paljud ettevõtjad pakuvad kindlustusteenuseid erinevate riskide osas ja sarnastel tingimustel, mistõttu teatud juhtudel võib olla otstarbekas kaubaturu laiem piiritlemine². Elukindlustuse ja kahjukindlustuse kaubaturgude geograafiline ulatus on Komisjoni otsuste kohaselt riigisisene, arvestades riigisiseseid jaotuskanaleid, väljakujunenud turustruktuure, maksupiiranguid ja regulatsioone³.

Koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis tekib horisontaalne kattuvus kahjukindlustusteenuse osas. Konkurentsiamet nõustub koondumise teate esitajaga selles osas, et käesoleva koondumise puhul ei ole vajalik eristada erinevaid kahjukindlustuse liike ning hinnatakse koondumise mõju kahjukindlustusteenuse kaubaturule Eestis, jättes kaubaturu täpse piiritlemise lahtiseks.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Statistikaameti andmetel oli kahjukindlustuse brutokindlustusmaksete kogusumma Eestis 2017. aastal 335 970 431 eurot⁴.

Koondumise osaliste turuosa kokku kahjukindlustusteenuse kaubaturul Eestis oli 2017. aastal u 18% ning seega on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

¹ Vt nt Eesti Konkurentsiameti 07.03.2016 otsust nr 5.1-5/16-011 „Koondumisele nr 5/2016 VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe / AAS BTA Baltic Insurance Company loa andmine“.

² Juhtum nr COMP/M.6743 – *Talanx International / Meiji Yasuda Life Insurance Company / HDI Poland*

³ Juhtum nr IV/M.1172 – *Fortis AG / Generale Bank*; juhtum nr IV/M.759 – *Sun Alliance / Royal Insurance*

⁴ http://pub.stat.ee/px-web.2001/I_Databas/Economy/08Finance/08Insurance/08Insurance.asp

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Vienna Insurance Groupi ja Seesam osakaal kokku kahjukindlustusteenuse osutamise kaubaturul Eestis oli 2017. aastal u 18%. Koondumine ei too endaga kaasa ka erinevates kahjukindlustusliikides olulisi struktuurilisi muudatusi, sh ka suurimates kindlustusliikides, näiteks koondumise osaliste ühine turuosa jääb maismaasõidukite kindlustuses (kaskokindlustuses) 21%, kohustuslikus liikluskindlustuses 16% ja varakindlustuses 16%.

Kõigis kahjukindlustusliikides on nii enne kui ka pärast koondumist tihe konkurents. Koondumise teate kohaselt on Eestis registreeritud kaheksa kahjukindlustusühingut ja kuue välisriigi kahjukindlustusühingu filiaalid, kes osutavad Eestis kahjukindlustusteenuseid. Finantsinspektsiooni aruande⁵ kohaselt oli 2017. aasta juuni lõpu seisuga kahjukindlustusteenuse kaubaturul suurima turuosaga IF P&C Insurance AS (turuosa 22%), ERGO Insurance SE (turuosa 17%), Swedbank P&C Insurance AS (turuosa 16%) ja AB „Lietuvos draudimas“ Eesti filiaal (turuosa 15%).

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe ja Seesam Insurance AS koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar

⁵ „Eesti finantsteenuste turg seisuga 30.06.2017,
https://www.fi.ee/public/Eesti_finantsteenuste_turu_ulevaade_seisuga_2017_30_06.pdf

Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 16.05.2018 otsuse nr 5-5/2018-036
ärakiri on samane originaaliga.*

Svetlana Ljutova 29.05.2018